

నవవస్త్ర తెలంగాణ

అర్ధశతాబ్దంలో కొట్టుమిట్టాడు తున్న శ్రీలంకలో సరికొత్త రాజకీయ గాలి వీచిస్తున్నది. తాజాగా జరిగిన అధ్యక్ష ఎన్నికల్లో ప్రజలు పాత పార్టీలను తిరస్కరించి నూతన రాజకీయ శక్తులకు పట్టం గట్టారు. ఉత్పంజర రింతంగా సాగిన అధ్యక్ష ఎన్నికల్లో కమ్యూనిస్టు నేత అసూరకరమూర దిన్ననాయకే (క్షుప్తంగా పేకేడి) విజయం సాధించడం ఎగుడుదిగుడుగా సాగుతున్న ద్వీప దేశ రాజకీయంలో సరికొత్త మలుపు అనే చెప్పాలి. ఇన్నికల్లో దేశంపై పెత్తనం సాగించిన జాతీయవాద పార్టీలు ప్రాబల్యం కోల్పోవడాన్ని ఇది సూచిస్తున్నది. శ్రీలంక స్వాతంత్ర్యం పొందిన తర్వాత

ప్రధాన పక్షాలైన శ్రీలంక ఫ్రీడం ఫార్మ్ (ఎన్.ఎల్.ఎఫ్.ఎఫ్), యునైటెడ్ నేషనల్ ఫ్రంట్ (యు.ఎన్.ఎఫ్)లు, వాటి అంతే వాసిలు కాకుండా మూడో పార్టీ తొలిసారిగా అధ్యక్ష పదవిని కైవసం చేసుకున్నది. జనతా విముక్తి పెర మున (జేపీఎఫ్) నాయకుడైన దిన్ననాయకే దేశ సులభంగా జరగలేదు. హోంహోర్ ఎన్నికల దంతో ద్వీప ప్రాదాన్యం ఓట్ల లెక్కంపు చేపట్టాల్సి వచ్చింది. ఇది కూడా శ్రీలంక చరిత్రలో కనిపించిన ఎరుగని విషయమే. అంతిమ

శ్రీలంకలో కొత్తగాలి

విజేతగా దిన్ననాయకే నిలువగా, మరో విపక్ష అభ్యర్థి సాజీత్ ప్రేమదాన రెండోస్థానంలో అధ్యక్ష పదవి సువి దిగిపోతున్న దశలో విజయవంతంగా మూడో స్థానంలో నిలిచారు. అవినీతిని అంతం చేయడం, జాతి దురహారాన్ని రూపుమాపడం, రాజకీయ సంస్కృతిని సములూలం మార్చేయడం తన ప్రథమ కర్తవ్యాలని ఉంటాయని ఏకేడి

న్సురత్ పుర్రడించుకుంటున్నాను. అయిన నేతృత్వంలోని జేపీఎఫ్ పార్లమెంటులో మూడో స్థానాలున్నాయి. త్వరలో జరుగనున్న సార్వత్రిక ఎన్నికల్లో జేపీఎఫ్ బలం వుంజుకోగలిగితే ఏకేడి అధికారం స్మరణం చేస్తుంది. శ్రీలంక-భారత్ సంబంధాలు కూలం వేరైనప్పటికీ ఉద్యమకాలం నుండి అనేక అభివృద్ధులు ఎదుర్కొంటున్నాయి. ఇటీవలి కాలంలో అదానీ సంస్థతో విద్యుత్తు బలంపై ఒత్తి ఇచ్చినందుకు భారత్ దురం ఏర్పడిన సంగతి తెలిసిందే. నూతన అధ్యక్షుడిగా పట్టాలు చేపడుతున్న ఏకేడికి

వైనా అనుకూలంగా పేరుంది. అయిన వైనా వైపు మరింతగా మొగ్గితే అ దురం మరింతగా పెరుగుతుంది. వైనా ఉక్కు కౌగిలీలోకి ఒదిగిపోతున్న పొరుగు దేశాలతో సంబంధాలు మెరుగుపర్చుకోవడం భారత్ తో పెను సవాలుగా మారింది. భారత్ తో మట్టా ఉన్న పొరుగు దేశాలు ఒక్కోటిగా వైనా ప్రభావ పరిధిలోకి వెళ్తుండటం మనం చూస్తున్నాం. నేపాల్, మాల్దీవులు, బంగ్లాదేశ్ ఈ సరికే వైనా ఉమ్మడికి వెళ్తాయి. తాజాగా శ్రీలంక ఆ జాతికాలోకి చేరి పోయింది. అధ్యక్షునిగా ఏకేడి ఎన్నిక ఓ ముక్కాయం మాత్రమే.

పాఠాలు నేర్వడా కాంగ్రెస్?

కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంపై విమర్శలు, ఆరోపణలు నానాటికి వెల్లువెత్తుతున్నాయి. విమర్శలు హామీల అమలు, పరిపాలన విషయంలో, ఆరోపణలు అవినీతికి సంబంధించి. అయితే వాటిని ప్రస్తుతానికి పక్కన ఉంచుకుంటే, కాంగ్రెస్ పార్టీకి, ఆ ప్రభుత్వానికి మేలు జరగటం, లేదా హాని కలగటం అనే దృక్పథం నుంచి మానినట్లు, అంతకన్న ముఖ్యంగా చెప్పకోవలసిన విషయం ఒకటి ఉంది. అది, వారు తమ గత అనుభవాల నుంచి పాఠాలు నేర్చుకుంటున్నారా లేదా అన్నది. ప్రస్తుత భారతీయ జాగ్రత్తగా గమనించినట్లు, తెలంగాణ రాష్ట్రంలోనే కాదు, జాతీయ స్థాయిలోనూ వారు తమ చరిత్ర నుంచి ఎటువంటి పాఠాలు నేర్చుకుంటున్న సూచనలు కనిపించడం లేదు. దాన్ని బట్టి, గత అధికార ప్రభుత్వాలకు వలెనే మరో మారు పక్షనాటికి పరిస్థితులను తమకు తామే సిద్ధం చేసుకుంటున్నారనే అభిప్రాయం కలుగుతున్నది.

టంకశాల అసోక్

మనకి ఆంధ్రప్రదేశ్ కు, తెలంగాణకు వచ్చేముందు జాతీయ పరిణామాలు చెప్పవచ్చు. ఎందు కంటే, మొదట ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో గాని, తర్వాత తెలంగాణలో గాని మనం చూస్తున్న కాంగ్రెస్ పక్షం ప్రధానంగా మూలాల జాతీయ పరిణామాలతో ఉన్నాయి. అవి అక్షం చేసుకుంటే గాని ఇవి అక్షం కావు. జాతీయస్థాయిలో కాంగ్రెస్ స్వాతంత్ర్యోద్యమానికి నాయకత్వం వహించి అన్నివర్గాల ప్రజలను వెంట తీసుకుపోయింది. స్వాతంత్ర్యం తర్వాత, ఆర్యవంతుల ప్రజల సమస్యల పరిష్కారానికి, వారి ఆకాంక్షల పరిష్కారానికి, దేశ సర్వ తోముఖాభివృద్ధికి ఒక గొప్ప రాజ్యాంగాన్ని రూపొందించింది. కానీ వారి పరిపాలన అప్పటి నిజాయితీ రహితంగా, ఆర్కా రుగా అమలుచేసి సాగించాడే మొదలైంది. ఆ వివరాల్లోకి ఇక్కడ వెళ్లేమేము గాని, ఆ విధంగా మొదలైన కనిపించిన వైఫల్యాలూ, అందుకు తగిన వ్యతిరేక ఫలితాలూ కూడా ఆరంభం లోనే మొదలయ్యాయని గుర్తించాలి. ఆ తొలి దశలో కనిపించిన అటువంటి స్థితి, అప్పటినుంచి 70 సంవత్సరాల తర్వాత ఇప్పటికీ ఉంది అట్లు ఇక్కడ మళ్లీ చెప్పబడుతున్న ప్రధాన విషయం. ఇది జాతీయస్థాయి నుంచి తెలంగాణ పరకు కూడా, అద్భుతంగా చూడాలి.

విషయమేమంటే, ఆ విషయం రాజ్యాప్తం, నెహ్రూవారి హామీలకు నుంచి కాంగ్రెస్ వారు గాని, వారి వివిధ ప్రభుత్వాల గానీ, ఆ 1950ల కాలం మొదలు ఈ 2024 వరకు 70 సంవత్సరాల సుదీర్ఘకాలంలో ఎటువంటి పాఠాలు నేర్వలేదు. ప్రజలకు మూలకాలు చెప్పటం, పాఠ్యాలతో ముగిసేటట్లు, ఓట్లను అమ్ము కునేటట్లు ప్రజలను అలవాటు చేయటం, ఒక పార్టీకి నుంచి మరొక పార్టీకి అలవికాని హామీలనుచ్చట, తమ వైఫల్యాలను దాహ్యభిగా కొనసాగించటం, అధికారాన్ని అనుభవిస్తూ, అవినీతిని విస్తరించడం సాగించడం అనే విషయాలను అలవాటుపెట్టుకున్నారు. కొద్ది వాటి తేడాలో ఇదే సాగతూ వస్తున్నది జాతీయస్థాయిలో, రాష్ట్రాలలో కూడా అయినా వారు పాఠాలు నేర్వలేదు. నేటికీ నేర్వడం లేదు. తెలంగాణలో సైతం ప్రస్తుతం అదే కనిపిస్తున్నది.

ఈ మొత్తం కాంగ్రెస్ చరిత్రలో పైన చెప్పినట్లు పరిపాలనా వైఫల్యాలు, పాఠాలు నేర్చుకోవడం, విచ్ఛలించే అవినీతి అనే మూడు లక్షణాలతో పాటు, గమనించదగిన మరో రెండు విషయాలున్నాయి. ఒకటి, కాంగ్రెస్ వారు గాని, వారి హామీలు 1990ల వరకు జయజయాలతో నిమిత్తం లేకుండా తమ పార్టీకి కట్టుబడి ఉండేవారు. ఆయారాం గయారాలను ఉండేనా తప్పకనే. అటువంటి వారికి అదృష్ట మధ్యగా కూడా ఉండేది. పార్టీ వారులకు పార్టీ పరమై నాధికారాన్ని నమ్మకం, నాయకత్వం పట్ల విధేయత ఉండేది. ఒకసారి ఓడినా మరోసారి గెలుగుకుమనుకునేవారు. గమనించవలసిన రెండు విషయా లలో ఇది ఒకటి కాగా, తర్వాత కాలంలో వివిధ కారణాల వల్ల పార్టీ సిద్ధాంతాలపై సమస్యలు, నాయకత్వాల పట్ల విధేయతలు సడలిపోవడం ఒక దోహదకారి మారింది. ఒకప్పుడు పార్టీ బలహీనపడటం, గెలుపు అనుభవాన్ని అభ్యంతరం, మరోకొక నాయకులకు, గ్రేటెను వ్యక్తిగత అధికార ప్రయోజనాలూ, ఆర్థిక ప్రయోజనాలూ పెరుగుకుండా పంపి వాటితో అసలు రాజకీయవింగ్లు ఒక ప్రీ మాస్కోలగా మారింది. కాంగ్రెస్ అందుకు మినహాయింపు కాలేదు. రాజకీయ వారులు, వారి అనుభవాల, విచిత్రీ సాధారణ రోడ్లకు పంపి కూడా ఇదే దౌర్భాగ్య అనుభవం రెండవ దశ మొదలైంది. కాంగ్రెస్ గెలిస్తే అందులోకి వస్తారు, ఓడితే మరో పార్టీలోకి పోతారు. అంతా రంగులరాట్టలం తీరు.

ఈ పరిణామాల నుంచి, స్వయంగా తన అనుభవాల నుంచి కాంగ్రెస్ పార్టీ ఎప్పుడూ ఏ పాఠాలు నేర్వకోని ఈ స్థితి ఈ రోజున తెలంగాణలోనూ కనిపిస్తున్నది. పరిస్థితి సాంఘికాన్ని ఒక్కో పార్టీలో చెప్పాలంటే, హామీల అమలులో తీవ్ర వైఫల్యం, దానిని కచ్చితంగా చేసే మూలకాలూ, చేప్పటా, శ్రమంగా విచ్ఛలించేటట్లు చేయటం అవినీతి, పరిపాలనా వైఫల్యాలు, అంతిమంగా 77 సంవత్సరాల అనుభవాల నుంచి పాఠాలు నేర్చుకోవడం లేదు. ఆ విధంగా వారు రాగాల కాలంలో తమ పక్షనాటికి తామే మరోసారి బలబలు చేసు కుంటున్నారని, ఆ స్థితిని నెహ్రూ ఆంజీవాడే ప్రయత్నించిన కూడా సరిదిద్దలేకపోయినట్లు, ప్రస్తుతం అసలు అటువంటి ఆలోచన గలవారే లేనట్లు, ఇక చెప్పేదిమున్నది!

పెద్దనా సరే ఒకసారి కాంగ్రెస్ మ్యూజిఫికేషన్, వారు బాండ్ మెట్లను సంతకాలు చేసి ఇంటింటికి తిరిగి పంపి దింపినట్లు వారు చేసిన మార్కం. ఆ గ్యూరంటీ వారు 100 కోట్ల లోలో గానీ, ఇప్పటికీ గడిచిన 260 కోట్లలో గాని ఏమీ అమలయ్యాయో, ఏమీ కాబోతో తమకు తామే పోషించుకోవాలి. అమలు చేసే గానీ ఒకటి రెండు వేల ముఖ్యమంత్రులై, ఇతర మంత్రులు ఏమీ అంటున్నారు, ఏమీ అనటం లేదు. ఏమీ అంటున్నారు, ఏమీ వంతులంతరి తిప్పి మార్కంకున్నారు అనేమీ మి అంతకీ ఏమీ గమనించలేదు. ఎవరూ చెప్పవచ్చు లేదు. అట్లాగే, మ్యూజిఫికేషన్ ఏమీ చెప్పి తరకం ఏమీ అటువంటి నన్నాడేదీ కూడా. మరోకొకటి ఈ అంశాలపై ఏ సవాలుకూ జవాబివ్వలేకపోవటాన్ని అందరూ ఇప్పటికీ గమనించి ఉంటారు. కొత్తగా ఒక ఉద్యోగిని దానిపై ఇచ్చిన చెప్పి అనేమీ నుంచే గాక రాజకీయాల నుంచే తప్పకుంటానని కేటీఆర్ బలుమార్లు సవాలు చేసినా జవాబులేదు. రణమూఫీ ఆందోళన జరిగినది సమాప్తి తాను కూడా అదే పని చేయగల వన్న వారొకరినా సవాలు గుర్తించి ఉండవచ్చు. ఇటువంటివి మరెన్నో, తాజాగా, కేంద్ర ప్రభుత్వ పక్షమైన 'అమ్మతో' అమలు అవుతున్న కేంద్ర ప్రభుత్వ విధానాలను అంతరి తాను రాజకీయ సన్యాసం తీసుకోగలనని కేటీఆర్ అన్నారు. ఈ వ్యాసం రాసి సమయసైతం ఆయనకు ముఖ్యమంత్రి దేవేంద్ర రెడ్డి నుంచి ఎటువంటి ఉత్కలుకూ పలుకా లేదు.

హామీల అమలు, అవినీతి, పరిపాలన సక్రమంగా సాగి పోవటంపై ఇప్పటికీ విమర్శలు అయ్యాయి మొదలయ్యాయి. దాని అక్షం, పైన వివరంగా చర్చించుకున్నట్లు కాంగ్రెస్ వారు గత 77 సంవత్సరాలా సార్వత్రిక పాఠాలు అప్పటికీ నేర్చుకోవటం లేదు. తమ జాతీయ నాయకత్వం ఇయ్యాలి కేటీఆర్ లేదు. నిజం చెప్పాలంటే వారు నేర్చుకు, నేర్చలేరు కూడా. ఎందుకంటే వారు స్వయంగా నేర్చుకోలేదు, నేర్చుకోవటం లేదు గనుక.

దేశాన్ని ఆయుధంగా చేసి...! ఆయుధం ఇంకా మాలి...! యంత్రాలను మిట్రలుగా మార్చి...! ప్రాణాలను పణంగా పెట్టి...! చెమటోడ్ల, క్రమించి...! నల్ల బాంబులు వెలికితీసి...! సింగరేణి నిలద గంగా తీర్చిదిద్దిన చరిత్ర బీఆర్ఎస్ పార్టీని. లోకానికి వెలుగును పంచే నల్ల నూత్న నాణానికి భూమి నన్నయ కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలూ.

సింగరేణిలో శ్రమ దోపిడి

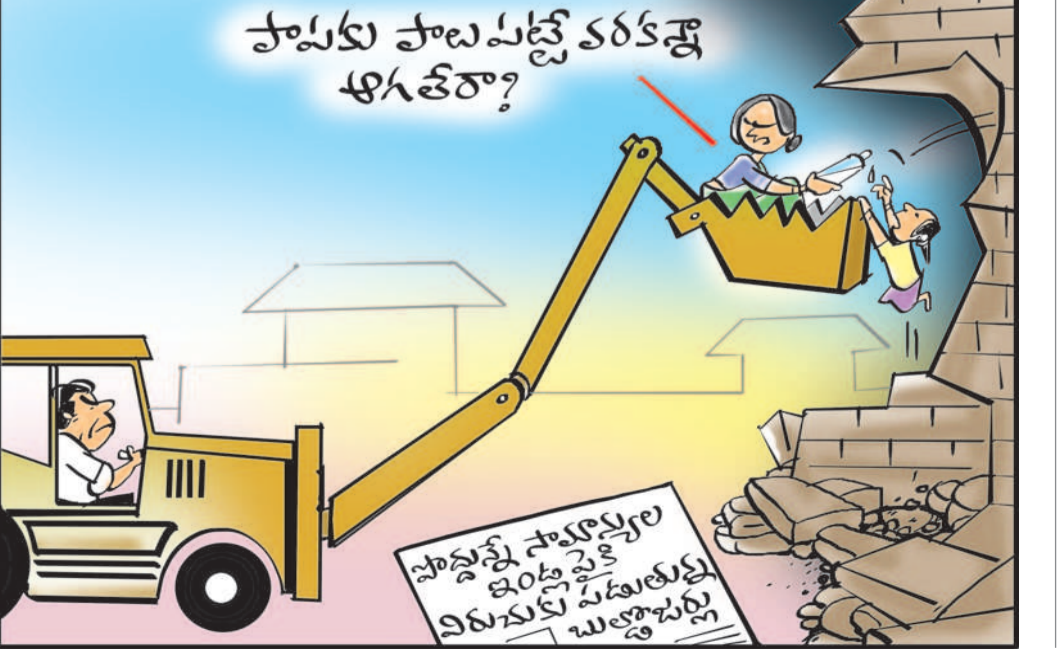
బాల్య సుమన్

ముఖ్యమంత్రి దేవేంద్ర రెడ్డి బలబలు దాటితే చేతలు గడప గడప వీచే యంత్రాల సింగరేణి కార్మికులకు విషపూర్వకం తీవ్ర దీక్ష ప్రభుత్వం నిర్వహించి చేయాలనే కుట్రతో పోయిన ఏడాది బెంగాల్ లో ఇన్స్పెక్టర్ జే.ఎస్.ఎం. కొత్తాచారి వారు కార్మికులకు భూమి కలిపి తమకు ముగిసిన బోగ్స్ తప్పనిసిన కూడా బోగ్స్ చేశారు. ఈ ఏడాది అంటే 2023-24కు వచ్చిన లాభాలు రూ.4701 కోట్లు కాగా ప్రభుత్వం చెప్పిన విధంగా 38 శాతం లాభాలు పంచితే మొత్తంగా దాదాపు రూ.1550 కోట్లు కార్మికులకు లభించే ఉన్నట్లు ఉన్నది. లాభాలెంతో లాభాలు 38 శాతం లాభాలు పంచితే మొత్తంగా దాదాపు రూ.1550 కోట్లు కార్మికులకు లభించే ఉన్నట్లు ఉన్నది. లాభాలెంతో లాభాలు 38 శాతం లాభాలు పంచితే మొత్తంగా దాదాపు రూ.1550 కోట్లు కార్మికులకు లభించే ఉన్నట్లు ఉన్నది.

మొత్తం రూ.2,780 కోట్లు కార్మికులకు అందించారు. జక కేంద్ర బీజేపీ ప్రభుత్వం కార్మికుల పట్ల, సంస్థ పట్ల ఎలా వ్యవహరిస్తుందో కొత్తగా చెప్పాల్సిన అవసరం లేదు. సింగరేణి సంస్థను ముగిసిన బోగ్స్ తప్పనిసిన కూడా బోగ్స్ చేశారు. ఈ ఏడాది అంటే 2023-24కు వచ్చిన లాభాలు రూ.4701 కోట్లు కాగా ప్రభుత్వం చెప్పిన విధంగా 38 శాతం లాభాలు పంచితే మొత్తంగా దాదాపు రూ.1550 కోట్లు కార్మికులకు లభించే ఉన్నట్లు ఉన్నది. లాభాలెంతో లాభాలు 38 శాతం లాభాలు పంచితే మొత్తంగా దాదాపు రూ.1550 కోట్లు కార్మికులకు లభించే ఉన్నట్లు ఉన్నది.

రూ.10 వేలకు మాత్రమే ఇన్సూరెన్స్ మినహాయింపు ఇవ్వడం అత్యంత బాధాకరం. సింగరేణి కార్మికుల కలిగిన కార్మికుడి జీతంపైనే పార్టీ కార్మికుల కోట్ల ఇండియాలో అమలు చేస్తున్న విధంగా సింగరేణిలో కూడా యజమాన్యము చెల్లించాలని కార్మికులు ఎదుర్కొంటున్నామని చెప్పినట్లు ఉంది. సింగరేణి సంస్థను ముగిసిన బోగ్స్ తప్పనిసిన కూడా బోగ్స్ చేశారు. ఈ ఏడాది అంటే 2023-24కు వచ్చిన లాభాలు రూ.4701 కోట్లు కాగా ప్రభుత్వం చెప్పిన విధంగా 38 శాతం లాభాలు పంచితే మొత్తంగా దాదాపు రూ.1550 కోట్లు కార్మికులకు లభించే ఉన్నట్లు ఉన్నది.

మేం ముఖ్య రావడమా? దేశంలో మా పార్టీ మళ్ళీ అధికారంలోకి వచ్చినా నాలుగోసారి ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేస్తుందనే గ్యారంటీ లేదు. కానీ, రామదాస్ అధికారం కలిగితేనే మళ్ళీ కేంద్ర ప్రభుత్వం అమలుచేసే సూచనలు ఉన్నాయి.

పదేళ్ల కేటీఆర్ పాలనలో సింగరేణికి స్వయంగా అనే చెప్పాలి. కార్మికుల స్వయంక్షేమం తీసుకురావడం వల్ల సింగరేణి అద్భుత ప్రగతిని సాధించింది. దీనివల్లా సింగరేణిలో లాభాలూ గణనీయంగా పెరగడంతో అందుకు అనుగుణంగా కార్మికుల వాటాను పెంచుతూ కార్మికుల ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసింది. కేటీఆర్ పాలనలో సింగరేణి కార్మికులకు లాభాలూ గణనీయంగా పెరగడంతో అందుకు అనుగుణంగా కార్మికుల వాటాను పెంచుతూ కార్మికుల ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసింది.

నీల తల్లి గర్భంలో ప్రకృతికి విరుద్ధంగా అండర్ గ్రౌండ్ ప్రాణాలకు తెగించిన పసి నల్ల నల్ల అండర్ గ్రౌండ్ కార్మికుల అలెన్సుర్ 2014 వరకు 376 కోట్లు లాభాలు మాత్రమే కార్మికులకు పంపగా బీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం పదేళ్ల కేటీఆర్ పాలనలో సింగరేణికి స్వయంగా అనే చెప్పాలి. కార్మికుల స్వయంక్షేమం తీసుకురావడం వల్ల సింగరేణి అద్భుత ప్రగతిని సాధించింది. దీనివల్లా సింగరేణిలో లాభాలూ గణనీయంగా పెరగడంతో అందుకు అనుగుణంగా కార్మికుల వాటాను పెంచుతూ కార్మికుల ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసింది.